

Burgerinitiatief

Zwetend en puffend lopen we onder een strakblauwe hemel in de Pyreneeën de Montaigut op. Terwijl we balancerend over met algen begroeide stenen een liefelijk kabbelend riviertje oversteken, kijk ik omhoog op zoek naar een laatste aanwijzing die hopelijk de top van de Montaigut aankondigt. De top is echter nog in geen velden of wegen te bekennen, maar wel zie ik een bord staan, met daarop, tot mijn grote verbazing, een mannetje dat op het punt staat in kolkend water ten onder te gaan.

Ik kijk nog eens goed naar het riviertje en constateer dat het water toch echt niet verder dan mijn enkels komt. Het riviertje, zo is te lezen op het bord, blijkt echter een wolf in schaapskleren te zijn. Bij extreme regenval kan het binnen enkele minuten uitgroeien tot een combinatie van de Rijn en de Niagara Waterfalls, wat vanzelfsprekend tot levensgevaarlijke situaties kan leiden voor toevallige passanten. Het lijkt wat overtrokken nu er geen wolkje aan de lucht is, maar elke bergwandelaar wordt altijd stevast ingeprent dat het mooie weer in de bergen in een mum van tijd kan omslaan naar zwaar noodweer. Kortom, een mooie vorm van risicocommunicatie door de Franse overheid die de eigen verantwoordelijkheid van de bergwandelaar goed in beeld brengt. Een cynicus zou het mogelijk vooral aan de angst voor aansprakelijkheid wijten, maar ik zie het vooral als een goed voorbeeld voor Nederlands risicocommunicatiebeleid.

En zo kent Frankrijk nog wel wat meer *bon examples* op het terrein van de veiligheid. Wat dacht u van het publiekelijk beschikbaar stellen van Automatische Externe Defibrillators (AED's). Ook dit jaar viel me weer op dat AED's zo ongeveer op elke hoek van de Franse dorpsstraat te vinden zijn en gewoon toegankelijk zijn voor het publiek. Feitelijk faciliteert de Franse overheid hierdoor de redzaamheid van haar burgers.

In Nederland zijn we zo ver nog niet, al worden er wel al de nodige stappen voorwaarts gezet. Het begon allemaal toen in 2002 door de Gezondheidsraad werd vastgesteld dat de AED, ook bij toepassing door leken, zó veilig is dat defibrillatie kon worden geschraapt als een aan deskundigen voorbehouden handeling. Dat heeft in 2003 geleid tot aanpassing van de wetgeving, waardoor AED's ook in Nederland, als zo'n beetje het laatste land, door leken bediend mochten worden. Inmiddels zijn de AED's te vinden in politie- en brandweerauto's, in openbare gebouwen, zoals gemeentehuizen, bibliotheken, zwembaden, en in verschillende bedrijven. Maar hoe moet het nu als iemand buiten kantooruren een hartstilstand krijgt? Of in de buurt van de NS? Want de AED's die op de stations hangen kunnen alleen ingezet worden via een toegangscode die op te vragen is bij het NS-personeel. En iedere treinreiziger weet dat NS-personeel nog wel eens zoek raakt. Het is mij tenminste meerdere malen overkomen dat werd omgeroepen dat mijn trein niet kon vertrekken omdat de machinist kwijt was.

Ik was dan ook blij verrast toen ik na onze vakantie, zo eind augustus, op radio 1 hoorde van het burgerinitiatief AED (www.burgerinitiatief-aed.nl). Deze handtekeningenactie, opgezet door burgers met een missie, is bedoeld om de landelijke politiek er toe te bewegen dat AED's altijd beschikbaar zijn voor burgers. Dat wil onder andere zeggen dat de AED's die nu nog in openbare gebouwen hangen, in de toekomst toch vooral uitpandig opgehangen moeten worden. En dan vanzelfsprekend zonder een toegangscode die alleen opvraagbaar is bij het kantoorpersoneel. Een volgende stap is dan misschien dat de AED's op iedere hoek van de straat in woonwijken komen te hangen. In het kader van de (zelf)redzaamheid van burgers, dat ook door de (lokale) overheid steeds meer omarmd wordt, zou dat toch een passend en concreet initiatief zijn. 40.000 elektronische handtekeningen volstaan om de Tweede Kamer hierover verplicht een mening te laten vormen. 🔥

Auteur >> Astrid Scholtens, Hoofd Onderzoek Crisislab